

• 7

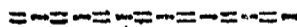
פרדסיקול מס. 106/ג'

מישיבת ועדת הכספים  
התקיימה ביום ד', ו' בתמוז, תשי"ד - 7.7.54 בשעה 8.45

- נרכחים : היו"ר י. גורי  
 א.מ. גניחובסקי  
 ש. דיין  
 ק. לוז  
 ח. למדן  
 א. טטופ  
 י. פורדר  
 א. ציזלינג  
 מ. קלמר

מזמנים: מר פ. ספיר - מנהל משרד האוצר.  
 ד"ר קיסרון - מטעם משרד המספטים.

סדר-היום: המסן הדיון על תקציב מטבע חוץ.



אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. גורי:

אני מבקש לדעת מה גורל הסומרים שעבדו בתערוכת "כיבוש הסמטה".

א. ציזלינג:

כתבתי בנדון למסדר האוצר והבאתי את תוכן המכתב לידיעת הוועדה. אני יכול רק להאמין לבקשה כי האוצר ידאג לסידור העניין.

היו"ר י. גורי:

אני מבקש כי התשובה תינתן עד יום ב' הבא, כי העניין נדחה כבר זמן רב.

א. ציזלינג:

אפשר להעיר את תשובת-לב האוצר כי המכתב נכתב לפני שלושה שבועות, והוועדה מעוניינת לקבל תשובה ללא דחיה יתרה, ורצוי כי התשובה תינתן בשבוע הבא.

היו"ר י. גורי:

אני אברר את העניין.

מר ספיר:

הסדר הדין על תקציב מסובסד

א. גיזלינג:

רצוני לציין קודם כל בחיוב את הגשת החומר ופירוטו. אני מבקש כי הדבר יהיה תמידי וכן כי יושלם כל מה שיימצא חסר. בשלב זה אני מציב שאלות בלבד, מתוך הנחה כי הדיון עוד יימשך.

מה פירוט "העברות אישיות"? אני מבקש הפעם וגם בעתיד לצרף פירוט של הטעיף "מוסדות יהודיים". רצוני לדעת האם כולל מקבלים לפי סעיף אחר, או שנהוגים שיערים שונים.

רצוני לדעת מהו הטרימין החדש "יבוא מסומן על-ידי אסראי של יצואנים". האם יש לו תוכן אחר או שהוא מקביל ל יבוא בלי תשלום? כן אני מבקש לפרט אילו סוגי יצואנים כלולים כאן ומהו מהות האסראי.

אני מבקש הסברים לחשבון הדלק. מה ההפרש שנתהווה עד כה על יסוד קניית הדלק בברית-הטוענות, ומה היה הסיכום הכולל של ההפרש לו קנינו את כל הדלק במחירים אלה?

רצוני לעבור לבעיית יבוא הספרים וההסכמים. איני דן עתה על ספרים בעלי ערך פוליטי המבוגד לי ואיני מבקש את איסור יבואם, אני מדבר עתה על אותה ספרות לועזית שאתה פוגש על כל צעד ושעל ואף בכל חדרי הילדים. יש סימנים של התבוללות ונטייה לקרא ספרות לע"ז לא רק בגלל טיבה, אלא גם בגלל המחיר. הספרות הפורנוגרפית וחלק מהסרטים המופיעים על הנד הם בבחינת רעל האוכל בגוף האומה. מוטב היה כי ההזמנות תיעטנה על-ידי משרד החינוך, ואז נדע לפחות כי יש מישהו האחראי להזמנות.

אני מבקש פירוט של ההוצאות לאומנים, וכן אני מבקש להוסיף סעיף מסנה - "אמנות". עד כה היה תקציב רק עבור הבאת אומנים, ואני מבקש כי יהיה תקציב גם להבאת דברי אמנות, לדכיסת נכסי תרבות שיש להם ערך כללי. כאשר נגיע לסיכום מציע סכום מתאים לטעיף זה.

מדוע יש עליה ניכרת בסעיף "קולנוע"?

בחשבון של ההשקעות, אני מבקש לדעת את הפירוט של ההשקעות בבנין מבחינת הגודל (מטרים) והמטרות. כוונתי לברר כמה דולרים מוקצבים לבניית לוקסוס.

מה הם הרווחים של הטפעלים המאוסרים?

מה הסיבה להגדלה הניכרת בסעיף של

דיבידנדות לבנקים וחברות?

חלקי חילוף - קיים סוק שחור ברחב לחלקי חילוף והם, במכרים בשוק במחירים מופקעים. ההכבדה במתן רשיונות למעובינים באופן ישיר, ומתן רשיונות לסוכנים - היא אחד הגורמים לכך. האם אין מחשבה להנהיג ליברליזם של התחרות במתן רשיונות יבוא, או שמתכוונים להמשיך בסיסת המונופוליות בטוח זה דוקא?

איני שלם עם התקציב הקטור ביבוא תוצרת חקלאית, ובעיקר עם הטעיף "יבוא דגים", אולם גם עם זה הקטור בתוצרת הרפת, ואני מבקש הסברים לכך. אני מציין לטבח את ההקטנה, אולם חושבני כי גם הסכום המוקטן עשוי לעורר דאגה.

מה תכליתו של הטעיף "יבוא מזון באניות"?

ציינתי לטבח את ענין הגשת החומר וביקשתי את הרחבתו והתמדתו. אולם יש דבר נוסף, שאנו כחברי הוועדה זכאים לו, וכוונתי לאותם הדברים שאינם מתרשמים כמו דו"חות וחוזות-דעת של מומחים, של לטבח מומחים ושל יועצים. בזמנו קיבלנו את הפרסומים של "וקרי כלכלה", שמהם אפשר היה ללמוד על עובדות באופן יותר טובי-קטיבי. עכשיו החלטנו ואיננו מקבלים כל חומר, ואני מבקש - ואני פונה באופן מיוחד ליו"ר הוועדה - כי ייקבעו סידורים לפיהם נקבל את החומר באופן קבוע.

היו"ר י. גורני:

הענין נדון בוועדת הכספים ונתייחסה תשובה על-ידי שר האוצר בישיבה הקודמת.

י. פורנברג:

ציינתי במיפוק את ההתקדמות הגדולה שאלה בהגשת תקציב מטבע חוץ ואת ההסברה המקיפה של מנהל המסד, והצעתי אמוצת לשקול את הדבר, אם לא כדאי לבסח את החומר בצורה יותר פופולרית עבור חוגים יותר רחבים. שר האוצר הביע נכונות להתעניין בדבר. כן אמרתי שאם יש ברצוננו להתקדם בכיוון של עצמאות כלכלית, יש הכרח לפי דעתי להכין באופן ענטטיבי תקציב מטבע חוץ לכמה שנים, ואתן דוגמה. פני להגשים את תכנית שבע השנים להרחבת התקלמות, אין צורך להכניס בתקציב של השנה הראשונה את כל סכום ההסקעות וגם לא לחלקו באופן מכוין, אלא עלינו לעשות את הסידורים הדרושים כדי שנוכל במשך תקופה מסוימת באמת להסקיע את הסכום באופן יעיל.

כן הדגשתי כי לפי דעתי יש כיום אפשרויות יותר נרחבות לנצל את כוח הקניה שלנו, באופן מיוחד לאחר שחלו בשוק העולמי שינויים ניכרים, וקונה בסכום של יותר מ-200 מיליון נחשב לקונה מכובד. אפשר לנצל זאת יותר כדי להרחיב את אפשרויות היצוא.

רצוני להעיר עתה שתי הערות נוספות, שהן לפי עניות דעתי שאלות יסודיות בקשר לתקציב זה.

הסקעות : בטוח זה נסקפת לנו טכנה. כיום אנו נמצאים במצב פחות או יותר טבעי רצון כיוון שאנו מקבלים באופן סלא את כספי המענק, יש לנו השילומים, מילווה העצמאות וכדומה. אולם מה יהיה מצבנו אם חס וחלילה יסתתמו כל המקורות הללו ולא יעמדו יותר לרשותנו? לכן טענתי ואני טוען כל הזמן, כי האלק האינטגרלי צריך להיות הרחבת ההסקעות, אולם לדאבוני חלה בשנה זו ירידה ניכרת בכך.

חבאי מוקדם למסיכת הסקעות הוא תשלום הרבית במטבע חוץ, ואם נתאר לרגע כי יעלה בידנו למסוך הונן בן 50 מיליון דולר, הרי בתקציב צריך להופיע סכום של 4 מיליון, או סכססום של 5 מיליון דולר למטרה זו, למטרת תשלום הרבית.

הערה השניה היא גם בגהנת שאלה יסודית. לפי דעתי רצוי סעד לעשות עתה, אמנם בזהירות, נסיון להגיע לידי ליברליזציה נוספת בטוח המטבע, והייתי רוצה לסמוע מה היא מבטת האוצר ומה ביטתו לענין זה. הנאי מוקדם לכך הוא כמובן רזרבה מטגימה של דוויזים. טבורני כי לא נוכל להגיע ליציבות, לקונטרסביליות, בלי שתהיה אפשרות לבנק המרכזי להספייע על הקורס. למטרה זו נחוצים לא פחות מ-50 מיליון דולר, ולא יותר מ-100 מיליון. רצוני לסמוע אם יש בכוונת האוצר ללכת בדרך זו. איני רוצה כי הדבר יסמש נושא לוויכוח סרק, ולכן אני מבקש לדעת מה הפוליטיקה הרצויה לשר האוצר. כן רצוני - ואני מביע זאת - לבקש חוות-דעת של מומחה בינלאומי על הקריטריון האובייקטיבי של הליכה בדרך של ליברליזציה.

מ. קלמנ:

חושבני כי בד-בבד עם ההתקדמות שאלה במצב המטבע, עלינו לדאוג לעתיד, וההצעה בדבר יאירת רזרבה צריכה לכן לעמוד בראש דאבותיו של אוצר המדינה.

דוקא לאור ההקלה שאנו מרגישים עתה לאחר ההסדר של חובות קצרי  
המועד היתה צריכה להוסיף בתקציב קרן די נכבדה, לא מגיד של 100  
מיליון, אבל לפחות של 50 מיליון, עבור כל התופעות שעלולות לבוא  
בקשר עם ייצוב המטבע. דוקא השנה יש צורך למצוא בתקציב סכום די  
ניכר שיטמט כרוזנה.

אשר לבעיית הפיקוח על המטבע, סבורני כי  
היום, לאחר שאנו נוטמית קצת לרווחה, יש מקום לעשות את הנסיון  
להסרת הפיקוח. אם יתברר כי הנסיון לא הצליח - נוכל להחזיר את  
המצב לקדמותו.

העברות איטיות - מהו הסער שנותן המוצר  
כיום לתורמים? שמעתי כי הרבה תורמים נסוגים אחורה כאשר הם שומעים  
על הסער שהמוצר תקציב לתרוטותיהם. יש לתקן את הדבר.

לפני שנה הצגתי שאלה זו מולם נתבקשתי לדחות  
את העניין, ורצוני לגבות עתה חוב זה. ההסתלק עורכת מבית סיוודת  
באמריקה, ואני מבקש לדעת מהו הסכום שנכנס לקופת המוצר ממגבית זו.  
אני מבקש כי פעם אחת ולתמיד נשמע הסבר כולל ומקיף על ההסדר הקיים  
בין המוצר לבין המגביות השונות בקשר לכספים המתקבלים באמצעות מגביות.

הינ"ר י. גורני:  
חושבני כי הוועדה אינה יכולה לערוב שני  
ויכוחים, ואגב דיון על התקציב לנהל ויכוח  
על מדיניות מטבע החוץ, אם כי קיים קשר גוסליו בין השניים. קייטנו דיון  
על מדיניות המטבע, הוא נפסק ויש לסיימו.

איני יודע מאין נובעת האופטימיות של  
חבר-הכנסת קלמר. אני איני חושב כי באה הרווחה; אולי יש הרווחה  
דלטיבית אבל לא הרווחה באופן אבסולוטי. חבר-הכנסת קלמר מביע ליצור  
קרן רוזנה - מולם מאין יבואו הכספים לקרן זו? האם הוא יטכיס  
לקיצוצים בטעיפי הצריכה השונים?

אני מצטרף לשאלה אחת כללית של חבר-הכנסת  
פורטר, והיא בשאלת לא בפעם הראשונה; האם יש לאוצר תכנית מרחיקת-  
ראות למקרה שהמצב יהיה חמור. בדרך כלל עלינו לראות את השניים  
הבאות באספקט של הפחתת מטבע, אמנם יצאנו התקדם, אבל הגדלת ההכנסות  
של היצוא אינה יכולה לכסות את הפחתה הנראית באופק של העונה. יכולה  
גם להיות הפחתה במקורות אחרים, ויכולה להיות גם הפחתה פתאומית, ולכן  
המדיניות מרחיקת-הראות צריכה ליצור מצב, כדי שמעבר יהיה ככל האפשר  
הדרגתי, ולא יבוא על הישוב כטבת מוות. מדיניות כזו אין לנו, ואיני  
בא בטענות על כך כי אני יודע שאין לנו כוח לכלל מדיניות כזו. מדיניות  
שתכליתה להכסיר את הציבור באופן נפטי לאפשרות של הפחתה פתאומית  
של המקורות שעומדים לרשותנו אינה משתקפת בתקציב מטבע החוץ שלנו.

התקציב מדאגה על ידידה ניכרת בהשקעות, מה  
הסיבה לכך? אם ייאמר לי כי יש מלאי גדול של חסדים - תנוח דעתי.

מה פירוטו של הטעיף "נסיעות נהרות -  
500,000 דולר" בטעיף "הוצאות אנשים פרטיים בחוץ-לארץ"?

הטעיף "חסרי הדפסה לעתונות" צריך לקטון  
באופן הדרגתי - ואיני אומר שהוא צריך להיעלם - לאחר שיש ייצור  
מקומי של נייר. מדוע יש הגדלה בטעיף זה?

מדוע גדל הסכום המוקצב ליבוא דגים?

מדוע קונים סוכר לבן בעוד שמאירו של הסוכר

החום הוא יותר זול?

מדוע גדל במידה ניכרת הטעיף של מסקאות

לא-מסנדים?

א.ד.

אנו קוראים בעתונות כי אלה ירידה ביכרת  
במחירי החטה בטוֹק העולמי - האם יש טמס בידיעות אלו? ואם כן - כיצד  
זה שמתקף בתקציב זה?

מ.ב.ספיר  
המטא ומתן על הלוואות מהסילונים מתנהל  
בשני כיוונים: א) על קניית חטרים על-חשבון  
השנים הבאות; ב) על קבלת הלוואה בטכום של 100 - 120 מיליון דולר  
בזמן.

אנו חושבים כי נוכל לקנות ציוד בטכום של  
100 מיליון דולר על חשבון כספים של השנים הבאות. הכוונה היא לחמרי  
השטל, ברזל, אביות נוספות וכמה בתי-חר שת. בדעת בית-החרושת "אתא"  
להגדיל את מפעלו, וכן מתנהל מטא-ומתן על הקמת בית-חרושת למוטורים.  
יש סעיף בחוזה שמפטר להיאחז בו בנוגע לקבלת הלוואה בזמן. המטא  
ומתן על כך נמשך, ואני יכול רק לומר כי התקדם. אין לומר בגטחה אם  
הוא ילגמר, סמי ואין. אני מוסר דברים אלה לידיעת הוועדה ולא לפרסום.

חובות - אצטין כאן ארבעה תאריכים ואבליס  
את המספרים של מילווה הפיתוח והעצמות, כי הכספים שאנו מבייטים  
באמצעות מילווה העצמות, ועתה גם באמצעות מילווה הפיתוח, הם בבחינת  
חוב שיש להחזירו.

ב- 30.7.52 הגיע טכום החובות ל- 376 מיליון  
דולר, בתוך זה 80 מיליון דולר של מילווה העצמות.

ב- 30.6.53 היה טכום החובות - 397 מיליון דולר,  
מזה 117 מיליון דולר של מילווה העצמות.

ב- 30.11.53 הגיע טכום החובות ל- 411 מיליון  
דולר, ובתוך זה 130 מיליון דולר של מילווה העצמות.

ב- 30.5.54 הגיע טכום החובות ל- 377 מיליון  
דולר, ובתוך זה 142 מיליון דולר של מילווה העצמות.

חלוקת החובות לפי זמנים:

ב- 30.6.53 הגיע טכום החובות לזמנים קצרים  
ל- 109 מיליון דולר; לזמנים ארוכים - ל- 289 מיליון דולר.

ב- 30.11.53: חובות לזמנים קצרים - 117 מיליון;  
חובות לזמנים ארוכים - 294

ב- 30.5.54: חובות לזמנים קצרים - 68 מיליון;  
חובות לזמנים ארוכים - 319

עלי לצייין כי ב- 30.6 החזקנו במחלקת ההוצאה  
בארץ כ- 12,5 מיליון דולר כסף שלנו, ועוד 8 מיליון דולר כסף עובר.  
אפשר לכן להקטין את טכום החובות לאותו תאריך ב- 20 מיליון דולר.  
פרט לזה, היתה לנו בחוץ-לארץ רזרבה הקסורים בעניינים שונים, כמו  
למשל הקרן בת 5 מיליון הדולר עבור בעלי אגרות מילווה העצמות והפיתוח.  
שהוקמה למען סנדע בהלה בעת מכירת האגרות והפיכתן למוכז. אני חייב  
לציין כי לא היתה כל בהלה, ועד 11.6 החליפו את אגרותיהם רק 566  
איש, ומתוך טכום של 142 מיליון דולר הוחלפו רק אגרות בטכום של  
חצי מיליון דולר. אם ישראלים לא יבחנו בקלחת זו יש סיכויים שהאגרות  
לא תוחלפנה ויהיה להן שער גבוה. היהודים מסתמסים באגרות אלו גם  
להטקעות. אגרות אלו הסוקעו בחברת אמפ"ל, בחברה הכלכלית, והן גם  
בסדרו באופן ישיר לקרן-היסוד כתרומות.

א.ד.

אגרות בטכום של 2,5 מיליון דולר הועברו לחברה הכלכלית (פ.א.ס.) והן הוטקעו בטפעלים הנבאים; בטפעל הדטונים - 1/2 מיליון דולר; בטפעל הנייר - 1 מיליון; באגרת מהדרין - 300,000 דולר; בטפעלים אחרים - 700,000 דולר.

כן נספרו 2 1/2 מיליון דולר לאטמ"ל.

קיימת מחשבה לפתוח בארץ מחלקה מיוחדת בבנק הפועלים לענייני תעשייה, או בנק תעשייה, שהונו יהיה מורכב: 1/3 במחשבים ו-2/3 מ"בובדס".

בסך-הכל פדינו ג' בובדס" עד 1.6 - 5 מיליון דולר, לפי החלוקה הבאה: תיירים - 280,000 דולר; הטוכנות היהודית - 3,200,000 דולר; מכון וייצמן - 280,000 דולר; השקעות - 1,100,000 דולר. סכום זה אינו כולל את ה-5 מיליון דולר שהועברו לאטמ"ל ולחברה הכלכלית.

הטכום של 1,100,000 דולר להשקעות מתחלק בין המפעלים הנבאים: חברה מלונות הטרון - 260,000 דולר; טפעלי אבן וביד - 160,000 דולר; חברה דטונים - 100,000 דולר; טפעלי הנייר - 500,000 דולר; חברה מהדרין - 100,000 דולר.

כן יש ברשותנו 1,600,000 דולר בטרנסאקציות, 6 מיליון דולר סכום שוטף לתשלום חובות ו-7 מיליון דולר של הקרנות. אם מצדף את כל הסכומים הללו יתברר כי אפשר להקטין את סכום החובות ב-30 מיליון דולר.

דובר כאן על שעת חירום, ונשאלתי מהו הטכום שיעמוד לרשותנו אם יסתמו כל המקורות שאנו מסתמכים בהם כיום. ברשימת הקניות שלנו מהחוץ מופיעים שלושה סעיפים שעוד זמן רב נעסוק בקנייתם ולא נוכל לוותר עליהם. נקנה הסנה 275,000 טון חיטה, לצערי מספר זה ילך ויגדל, כי גם הכמות המועטה של החיטה המקומית אינה נמסרת לנו ומחירו של הלאם הוא כה זול שאנשים מבזבזים אותו ומשתמשים בו למטרות שאין צורך בהן. אני מסוכנע כי לו היה מחיר הלאם דיאלי היינו יכולים לחסוך 3 - 2 מיליון דולר. סעיף החיטה גדל בעקבות גידול האוכלוסיה. הסעיף הסני הוא הדלק, והטליסי - כולל שמנים, סוכר, שאפשר אולי לחסוך בהם אבל גם אי-אפשר בלעדיהם.

אנו מביאים עתה מזון מהחוץ בטכום של 48 מיליון דולר, בשליש פחות מאשר לפני שלוש שנים, אם נקח בחשבון את גידול האוכלוסיה. וכאן אני מגיע לסאלה: האם יש לנו איזה תקציב מסוער של מטבע חוץ ל-7 - 4 השנים הבאות.

לפני תקציב מסוער של מטבע חוץ לסנת 1958, תקציב טעובר יחד עם אחד מאנטי מק-דניאל, וכן תקציב מסוער לסנת 1960, שרצוני להביאו לפניכם.

מזון - 40 מיליון (עבור אוכלוסיה בת 2 מיליון תושבים)  
דלק - 45 מיליון דולר;  
שירותים - 48 (כולל בטחון)

חמרי גלם ליצוא - 70 מיליון;  
חמרי גלם לתעשייה המקומית (יצור מקומי) - 15 מיליון;  
ייצור מקלאי - 7;  
חלקי אילוף - 10 מיליון;  
בריאות וחינוך - 5 מיליון 240 מיליון דולר

22 מיליון דולר תשלום חובות  
38 מיליון דולר היסך ההשקעות

300 מיליון דולר - תקציב כולל

לעומת זאת תהיה ההכנסה מיצוא - 175 מיליון

דולר לפי החלוקה הבאה :

65 מיליון	-	מעשיה, כולל מכונות
30 מיליון	-	מינרלים
8 מיליון	-	מלט
14 מיליון	-	מכונות
45 מיליון	-	חקלאות
16 מיליון	-	יהלומים

כדי להגיע למסדי יצוא אלה יהיה עלינו

להסיע 70 מיליון, לפי החלוקה הבאה:

5 מיליון	-	למינרלים
15 מיליון	-	חקלאות
12 מיליון	-	יהלומים
8 מיליון	-	מכונות
30 מיליון	-	מעשיות אחרות

כן יש להביא בחשבון 15 מיליון דולר

למספורט הסווי מן העין ו-10 מיליון דולר מתיירות. זאת אומרת הכנסה כוללת של 200 מיליון דולר.

בשאלה כגון שאלה על מצב מלאי המזון, ועלי

להשיב כי הדבר משתנה בהתאם למסיבות. בדרך כלל, כאשר המגפה היא לירידת מחירים חוששים לקנות שטא למחרת היום תחול ירידה נוספת, ומאידך גיסא יודעים כי יש לדאוג למלאי מתאים. יש מצרכים חיוניים שלגביהם אין אפשרות לעשות איטובים של ירידה או עליה של מחירים, כמו אטם, ואנו נתנו הוראות להגדיל את מלאי החטה. בגלל חיפוש אחר מחירים זולים לא היה מלאי החטה מזהיר, אולם החדש תגיע 4 אניות ובחדש הבא 4 אניות נוספות, והמצב יהיה מסביע רצון. בדעתנו גם להגדיל את מלאי הדלק, אם כי מצב המלאי שלו הוא פחות או יותר מסביע רצון.

חבר-ההכנסה יריאב שאל בכמה גדל הייצוא

החקלאי. אין בידי עתה נתונים מסודרים, אבל אני יכול לומר כי אם במקום 66 מיליון דולר אנו מוציאים עתה למזון רק 48 מיליון - וזאת לאחר תוספת של 10% באוכלוסיה - פירושו של דבר כי הייצוא החקלאי גדל והוא הולך וגדל מדי שנה בשנה. עם השלמת בניית בית-ההחרושת לסוכר, נוכל להגיע לייצוא של 10,000 טון סוכר לשנה. אנו צורכים 40,000 טון סוכר, כולל הסוכר עבור ייצור הסוקולד ליצוא ולשוק המקומי.

אני יכול להשיב עתה על השאלה בדבר ההכנסה

המסוערת מאסלג, אני מציע להזמין את שר הפיתוח שימסור סקירה בנדון. לפי נתונים שנמסרו לנו מגיעה ההכנסה מאסלג ל-2,5 מיליון דולר לשנה.

דטנים - מסרתי בישיבה הקודמת כי בעיית

הזבלים הזרחניים נפתרה, והתכנית היא כי במחצית 1955 נשתמש בזבלים חנקניים מתוצרת הארץ ולא נצטרך להביאם מחוץ. אפשר לוטר בוודאות כי ב-1956 נשתמש אך ורק בזבלים שלנו ונוכל גם להגיע לייצוא של 1 1/2 מיליון דולר. אשר לפוספטים, נאמר לי כי רוצים לקנות בעולם, ולו היתה לנו קלצינציה יכולנו להגיע לייצוא בן 3 - 2 מיליון דולר.

הייצוא החקלאי יכול להגיע ל-2 מיליון דולר.

אנו מייצאים בגנות, דטנים ויש בסיונות של יצוא מוצרם אחרים.

חלקי חילוף - לפני שנתיים-שלוש וגם בשנה

שעברה נמכרו בטוק חלקי חילוף במחירים מופרזים. העמדנו לרשות משרד התחבורה את הסוכים שביקש עבור חלקי חילוף, ואני מקווה שדרך זו נפתרה הבעיה. חבר-ההכנסה ציזלינג דיבר על מונופולצין בשטח זה. האמת היא כי משרד התחבורה מחלק את הרסיונות לחלקי חילוף בין מספר רב של יבואנים, דבר אשר גורם לעליית מחירם. אני חושב - וזה מורגש בטוק -

כי בעיית חלקי החילוף אינה כל-כך חריפה כמו שהיתה לפני שנה, כאשר היה צורך להפסיק עבודתם של מכונות חקלאיות בגלל מחסור בחלק מסויים, אם כי איני מבחיש כי יש מקרים בודדים של הפקעת מחירים. אנו עושים הכל כדי שחלקי חילוף למכונות וטרקטורים ושאר מכונות חקלאיות יהיו בארץ בכמות מספקת ובזמן. התקדמנו לא מעט גם בייצור חלקי חילוף בארץ, ואני לחברי הוועדה לסייר בכמה טפעלים.

יצוא סלקטיבי - בכל דבר מסמסים אור וצל בערבוביה, ויש להסתדל עד כמה שאפשר להקטין את הצל. יתכן כי הגיעה העת לבחון את הדבר ולבטל יצוא שאין לו ערך.

רצוני למסור לכם כמה נתונים על יבוא ללא תשלום לפי תקופות:

בחדשים ינואר-אוגוסט הגיע סכום יבוא הון הסחורות ל- 18 מיליון דולר. זה כולל: יבוא ללא תשלום ויבוא בלי תשלום. בתוך סכום זה יש 2 מיליון דולר של אגרת "אל-על" שהביאה לעצמה חלקים שונים וגם אווירון; מתנות - 10,5 מיליון; חפצים פרטיים ורכוש עוליים - 2 מיליון. הסכום גדל בגלל רשיונות קודמים והגיע ל- 33 מיליון דולר.

בספטמבר-דצמבר 1953 הגיע הסכום ל- 4,600,000 דולר, מזה 2,200,000 דולר של מרכז ההסקעות.

בחדשים ינואר-פברואר, מרץ, אפריל מאי הגיע הסכום ל- 6 מיליון דולר, מזה 3 מיליון דולר של מרכז ההסקעות.

בטיבות עלי לציין כי כיום אין כל יבוא ללא תשלום, פרט אולי למקרים בודדים של רשיונות קודמים, ואנו עושים הכל כדי לבטלם. הדבר מעורר סכך של בעיות, והסוכנות טוענת למשל, כי ענין זה מונע בעד עולים טלעלות. אולם המגמה, הכוונה והרצון הם לא לעסוק יותר יבוא כזה.

לשאלת היחס בין היבוא והיצוא ופרשת הארזים המסחריים עלי להשיב, כי המגמה היא לקבל תמורת היצוא יבוא של מצרכים שאנו זקוקים להם. יש לנו מעט דולרים חפשיים, והמגמה היא לשמור בחוזים המסחריים על האינטרסים שלנו.

הסקעות: במשך 18 החדשים האחרונים ירדו במקצת ההסקעות לעומת השנה הקודמת. 52% מהמפעלים שאושרו על-ידי מרכז ההסקעות החלו כבר בייצור; 26% בנייתם הולכת ונשלמת. 22% היו הרשיונות לחנויות.

איני רוצה להיכנס לבעיית ביטול הפיקוח על המטבע, אולם אני חייב לומר לחבר-הכנסת קלמר שדיבר על הרווחה, כי אין דבר מסוכן מהשליה. כל המספרים שמסרתי כאן מוכיחים כי אנו מצויים לשמור היום על הדולר יותר מאשר קודם. האם מפני שכיום אנו משלמים את החובות בזמן יש להגיע למסקנה של ביטול הפיקוח?

הינני י. גורני: אנו נמסין בדיון בשבוע הבא.

הינני י. גורני: אישור בקשת מסדר לפי סעיף 53 של חוק סילווה חובה, ואישור תקנות בזור שונים של בנינים מסריימים.

הינני י. גורני: אני מביא לוועדה רשימת פטור מסילווה חובה שאישרנו בוועדת המסנה, וכן הצעת תיקון בתקנות סלווה חובה.

הדוחש: לעכב לדיון נוסף את אישור המוסדות הבאים: הסדרות הצופים בישראל, אגודת "עונג סבת", "אהל שם" חברה בית-הפכר פתח-תקווה בע"מ

עיר גנים תלפיות, אגודה הדדית בע"מ, ירושלים  
הסתדרות הכללית של העובדים העבריים בא"י, קרן  
איחוד הקבוצים והקבוצות.  
בית רכוש בע"מ.

התאחדות בעלי בתי קולנוע בישראל, תל-אביב.  
חברה לפיתוח תא"ב, בע"מ

אגודת הסורים העבריים השיתופית בע"מ.

הסתדרות הספרדים ובני עדות המזרח פתח-תקווה,  
ע"י צחק מסלון.

הרשימה נרשם למסמכות הנ"ל - א.ד.ה.

המקנות בדבר שוויים של בנינים מסויימים - אנשרו.

הישיבה נועלה בשעה 11.00.